

Sintezele obiecțiilor și propunerilor
la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea
Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, număr unic 605/ME/2022

Sinteza nr. 1
la proiectul de lege privind modificarea
Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, număr unic 605/ME/2022

	Participantul la avizare/consultare publică	Conținutul obiecției/prounerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
1.	Ministerul Justiției <i>(demersul nr. 04/8604 din 05.10.2022)</i>	<p>Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit notei informative, proiectul de act normativ a fost elaborat în vederea executării Hotărârii Curții Constituționale nr. 10/2022 prin care a fost declarat neconstituțional textul din art. 10 pct. 8 „în mărime de 10% din valoarea tranzacției cu mărfuri social importante, dar nu mai puțin de 500 lei pentru fiecare factură/factură fiscală”.</p> <p>La § 68 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 10/2022 referitor la controlul constituționalității art. 10 alin. (8) din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, Curtea a observat că norma menționată stabilește o sancțiune fixă care nu permite individualizarea în funcție de circumstanțele particulare ale cauzei. Dincolo de simpla constatare a întrunirii condițiilor pentru aplicarea normei, autoritățile competente sunt lipsite de posibilitatea analizei proporționalității sancțiunii în raport cu pericolul social al încălcării, cu împrejurările în care a fost săvârșită fapta, cu circumstanțele personale ș.a. În concluzie reiese că, sancțiunea nu trebuie să fie fixă și trebuie să permită individualizarea în funcție de circumstanțele particulare ale cauzei.</p> <p>În contextul celor enunțate, la Art. 1 pct. 1 propunem reformularea amendamentului propus la art. 10 pct. 6 astfel ca cuvintele „în cuantum echivalent acestor venituri” să fie substituite cu textul „în mărime de la 10% până la 20%, în funcție de circumstanțele particulare ale cauzei din echivalentul acestor venituri”.</p> <p>Din același considerent, la pct. 2 referitor la amendamentul propus la art. 10 pct. 8 propunem substituirea textului „până la 20%” cu textul „până la 20%, în funcție de circumstanțele particulare ale cauzei”.</p>	Se acceptă S-a modificat
		Totodată, proiectul conține carențe de tehnică legislativă care necesită a fi	Se acceptă

		<p>înlăturate. La Art. I după referința la actul normativ se va indica și sursa publicării după următoarea formulă: (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, anul publicării, numărul Monitorului, numărul articolului).</p> <p>De asemenea, se va ține cont că la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre, semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv.</p> <p>Numeroarea elementelor structurale se va revizui prin prisma prevederilor art. 51 alin. (5) și alin. (6) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. De asemenea, observăm că proiectul este format din două articole și nu trei.</p>	<p>S-a modificat</p> <p>Se acceptă S-a modificat</p> <p>Se acceptă S-a modificat</p>
<p>2.</p> <p>Ministerul Finanțelor (<i>demersul nr. 15/2- 03/388/1364 din 05.10.2022</i>)</p>	<p>Articolul I din proiectul menționat urmează a fi expus în următoarea redacție: „Articolul I. Articolul 10 din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi se modifică după cum urmează: · punctele 6 și 7 se expun în următoarea redacție: „6. Aplicarea adaosului comercial ce depășește limita stabilită de actele normative, care reglementează formarea și aplicarea prețurilor, se sancționează cu amendă în mărime de la 10% până la 20% din suma veniturilor obținute, dar nu mai puțin de 100 lei, aplicată persoanelor cu funcție de răspundere, și amendă în mărime de la 40% până la 60% din suma veniturilor obținute, dar nu mai puțin de 1000 lei aplicată întreprinderilor care desfășoară activitatea de întreprinzător. Amenda se percepe la bugetul de stat prin decizia adoptată de către Serviciul Fiscal de Stat. Persoanele cu funcție de răspundere și întreprinderile care au fost sancționate beneficiază de o reducere cu 50% a amenzilor aplicate dacă, în termen de 3 zile lucrătoare din momentul înmânării deciziei de sancționare, achită 50% din suma amenzii indicate în decizie. 7. Veniturile obținute de agenții economici prin depășirea costului de producție, prețului de vânzare al mărfii, al bunurilor, volumului de lucrări efectuate în construcții și tarifelor la servicii prestate, nerespectându-se astfel actele normative care reglementează formarea și aplicarea prețurilor în relațiile economice cu autoritățile publice, se sancționează cu o amendă în mărime de la 10% până la 20% din echivalentul acestor venituri. Veniturile respective și amenzile aplicate se percepe la bugetul de stat în baza deciziei adoptate de Curtea de Conturi sau de</p>	<p>Nu se acceptă Proiectul de modificare a Legii nr. 845/1992 a fost elaborat în vederea executării Hotărârii Curții Constituționale nr. 10 din 14.04.2022 prin care a fost declarat neconstituțional textul din art. 10 pct. 8 ”în mărime de 10% din valoarea tranzacției cu mărfuri social importante, dar nu mai puțin de 500 lei pentru fiecare factură/factură fiscală”.</p> <p>Astfel, proiectul prevede stabilirea limitelor pentru amenzile aplicate agenților economici la aplicarea adaosului comercial limitat la produsele social importante.</p>	

	<p>autoritatea administrativă de inspecție financiară din subordinea Ministerului Finanțelor. Agenții economice care au fost sancționați beneficiază de o reducere cu 50% a amenzilor aplicate dacă, în termen de 3 zile lucrătoare din momentul înmânării deciziei de sancționare, achită suma integrală a venitului obținut și 50% din suma amenzii indicate în decizie.”</p> <p>· punctul 8 se abrogă.</p> <p>Revizuirea sancțiunii pentru depășirea adaosului comercial limitat stabilit la comercializarea produselor social importante și ajustarea acesteia în redacția propusă, este dictată de faptul că în varianta în vigoare a Legii nr.845/1992, sancțiunea depășește venitul ilicit obținut și este calificată ca exagerată în raport cu pericolul social, luând în considerare cuantumul prejudiciului cauzat.</p> <p>Totodată, atragem atenția asupra problemelor invocate de contribuabili, și anume că plafonul pentru adaosul comercial cumulativ de la prețul de achiziție/prețul de livrare este unul neproportional, fără a dispune de o argumentare economică.</p> <p>Conform definiției expuse la pct.3 din Hotărârea Guvernului nr.774/2016 cu privire la prețurile de comercializare a produselor social importante, procesare reprezintă activitatea suplimentară desfășurată de unitatea comercială în scopul pregătirii produselor pentru vânzare prin ambalarea/reambalarea acestora, care nu modifică caracteristicile inițiale ale produselor (calibrare, sortare, mărunțire, uscare, tranșare, porționare, marcare etc.);</p> <p>Produsele social importante, atât din import, cât și autohtone, care au fost supuse procesării în unitățile comerciale, se comercializează cu aplicarea adaosului comercial ce nu depășește 40% cumulativ de la prețul de achiziție/prețul de livrare.</p> <p>Corespunzător, importatorii care calibrează, sortează, mărunțesc, usucă, etc. produsele social importante care ulterior le ambalează suportă cheltuieli semnificative în raport cu mărimea adaosului comercial permis să fie aplicat pentru lanțul de comercializare a acestor produse – 40%. Preț de achiziție, conform prevederilor în vigoare reprezintă prețul producătorului/distribuitorului de peste hotare, diminuat cu suma rabatului comercial acordat, indicat în documentele primare, cu luarea în calcul a drepturilor de import achitate (cu excepția taxei pe valoarea adăugată, care se va trece în cont), a cheltuielilor de transport (după caz, în funcție de condițiile de livrare), recalculat în monedă națională (lei), conform cursului oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În pct. 8 sunt stabilite prevederi ce se referă la aplicarea amenzilor pentru indicarea incorectă a adaosului comercial pentru produsele social importante și nu poate fi abrogat.</p> <p>Prin proiectul de modificare a legii se urmărește stabilirea limitelor amenzilor în cazul aplicării adaosului comercial limitat la produsele social importante și nemijlocit executarea Hotărârii Curții Constituționale.</p>
--	---	--

		<p>Națională a Moldovei la data efectuării operațiunii de vămuire. În condițiile mecanismului stabilit, constatăm că adaosul comercial aplicat de importator are limite mult mai rigide comparativ cu cele ale producătorului autohton. Adaosul comercial aplicabil de importator, se stabilește de la prețul de achiziție, și urmează să acopere costurile aferente proceselor tehnologice (calibrarea, uscarea), ambalarea, cheltuieli de logistică și distribuție pentru a putea plasa produsul în rețeaua de comerț angro sau cu amănuntul, după caz. În comparație cu producătorul autohton toate cheltuielile aferent desfacerii formează costul produsului aferent căruia și se aplică adaosul comercial reglementat. Existența multitudinii de operațiuni aferente procesului de pregătire pentru comercializare a produselor, condiționează din start ca valoare de achiziție (de import) să fie una înaltă pentru a dispune de spațiul de manevră pentru aplicarea unui adaos comercial limitat care să acopere costuri suplimentare suportate prețului de achiziție până la raft. În acest sens, considerăm necesar operarea modificărilor la pct.3 din Hotărârea Guvernului nr.774/2016, prin revizuirea noțiunii prețului de achiziție care să includă și cheltuielile suportate pentru pregătirea produselor pentru vânzare la raft.</p>	
3.	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale (demersul nr. 15/2751 din 30.08.2022)</p>	<p>Lipsa de obiecții și propuneri</p>	<p>S-a luat act</p>
4.	<p>Contabil News (comentariu: <i>particip.gov.md</i>)</p>	<p>Va aducem aminte, ca in Legea 845/1992 Curtea Constituțională în rate tot anunță o norma sau alta neconstituțională, dar nimeni nu face o analiza ampla — legea e învechită și conține mai multe sancțiuni, care la fel par a fi neconstituționale. Mai mult ca atât — amenzile trebuie sa fie in Codul contravențional, nu in Legea 845/1992 din mai multe motive, principalul este lipsa de procedura si diminuarea amenzii la achitare.</p>	<p>S-a luat act</p>

Sinteza nr. II
la proiectul de lege privind modificarea
Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, număr unic 605/ME/2022

	Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Conținutul obiecției/prounerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
1.	Ministerul Justiției <i>(demersul nr. 04/9380 din 28.10.2022)</i>	<p>În denumirea actului normativ și la Art. I referința la actul normativ se va expune conform prevederilor art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, astfel încât la indicarea datei de adoptare a actului normativ să se indice numărul de ordine, ca element de identificare, la care să se adauge anul în care acesta a fost adoptat, fiind despărțite de o bară „/”.</p> <p>La Art. I în vederea respectării uzanțelor de tehnică legislativă cuvintele „se modifică cu” se vor substitui cu cuvintele „se substituie cu”.</p> <p>La Art. I pct. 2 se vor exclude ghilimelele după textul „până la 20%” și se vor închide ghilimelele după cuvintele „circumstanțele particulare ale cauzei”. De asemenea, la pct. 2 cuvintele „se exclud” se vor substitui cu cuvintele „se exclude”.</p> <p>Ministerul Finanțelor a examinat repetat proiectul hotărârii Guvernului Republicii Moldova cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea art.10 din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (număr unic 605/ME/2022) și informează că reiterează propunerile expuse prin avizul nr.15/2-03/388/1364 din 05.10.2022, remis în adresa Ministerului Economiei și Cancelariei de Stat.</p>	<p>Se acceptă S-a modificat</p> <p>Se acceptă S-a modificat</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat urmare ședinței cu reprezentanții Serviciului Fiscal de Stat</p>
2.	Ministerul Finanțelor <i>(demersul nr. 15/2-06/438 din 14.11.2022)</i>	<p>În această ordine de idei, notăm că prin Hotărârea Curții Constituționale nr.10 din 14.04.2022 a fost declarat neconstituțional textul „în mărime de 10% din valoarea tranzacției cu mărfuri social importante, dar nu mai puțin de 500 de lei pentru fiecare factură/faktură fiscală” din articolul 10 alin. (8) din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi. De asemenea, prin Hotărârea Curții Constituționale nr.20 din 04.07.2018 a fost declarat neconstituțional textul ”amendă în mărime de 3600 lei pentru fiecare factură” și a fost recunoscut constituțional textul ”dar nu mai mult de 72 000 lei”, din articolul 260 alin.(4) din Codul fiscal nr.1163/1997. În acest sens, Curtea Constituțională a evidențiat că normele declarate neconstituționale stabilesc sancțiuni fixe, care nu permit individualizarea</p>	<p>S-a luat act</p>

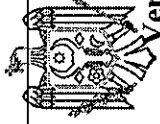
		<p>în funcție de circumstanțele particulare ale cauzei. Dincolo de simpla constatare a înlăturării condițiilor pentru aplicarea normelor, autoritățile competente sunt lipsite de posibilitatea analizei proporționalității sancțiunii în raport cu pericolul social al încălcării, cu împrejurările în care a fost săvârșită fapta, cu circumstanțele personale ș.a. Mai mult, invocarea în contestația împotriva deciziei de sancționare a caracterului disproporționat al amenzii nu poate fi analizată de către instanța de judecată, întrucât aceasta este lipsită de competența individualizării pedepsei, rolul său reducându-se la o simplă formalitate de validare a actului de constatare. Astfel, propunerile înaintate de Ministerul Finanțelor în legătură cu modificarea art.10 punctele 6, 7 și 8 din Legea nr.845/1992, prin expunerea comasată în redacția punctelor 6 și 7, le considerăm în corespundere cu precizările efectuate de Curtea Constituțională în Hotărârea nr.10 din 14.04.2022 și în Hotărârea nr.20 din 04.07.2018, stabilind cercul subiecților pasibili de răspundere juridică, cât și mecanismul de sancționare atât a persoanelor cu funcție de răspundere, cât și a întreprinderilor care desfășoară activitate de întreprinzător, în cazul aplicării adaosului comercial ce depășește limita stabilită de actele normative care reglementează formarea și aplicarea prețurilor.</p>	
3.		<p>De asemenea, menționăm că sancțiunea sub formă de ”amendă în mărime de la 10% până la 20% din suma veniturilor obținute, dar nu mai puțin de 100 lei, aplicată persoanelor cu funcție de răspundere”, precum și sancțiunea sub formă de amendă în mărime de la 40% până la 60% din suma veniturile obținute, dar nu mai puțin de 1000 lei, aplicată întreprinderilor care desfășoară activitate de întreprinzător” nu sunt stabilite în quantum fix, fiind reglementate doar limitele minime și maxime ale amenzilor.</p> <p>Astfel, propunerile înaintate de Ministerul Finanțelor nu limitează autoritățile publice și instanțele judecătorești de competența individualizării sancțiunii în funcție de circumstanțele concrete ale cauzei, inclusiv de efectuarea unui test al proporționalității.</p>	S-a luat act
4.	<p>Centrul Național Anticorupție (demersul nr. 06/2-6311 din 28.10.2022)</p>	<p>În normele proiectului supus expertizei anticorupție n-au fost identificați careva factori sau riscuri de corupție.</p>	S-a luat act

Sinteza nr. III
la proiectul de lege privind modificarea
Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, număr unic 605/ME/2022

	Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Conținutul obiecției/proponerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
1.	Ministerul Justiției <i>(demersul nr. 04/1845 din 06.03.2023)</i>	<p>Proiectul urmează a fi revizuit prin prisma rigorilor de tehnică legislativă. Se va ține cont că, în cazul expunerii în redacție nouă a conținutului unui element structural sau a unei părți a acestuia, se va utiliza textul „va avea următorul cuprins:”, urmat de redarea noului text.</p> <p>În cuprinsul pct. 8 referința la actul normativ se va expune conform prevederilor art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, astfel încât la indicarea datei de adoptare a actului normativ să se indice numărul de ordine, ca element de identificare, la care să se adauge anul în care acesta a fost adoptat, fiind despărțite de o bară „/”.</p> <p>De asemenea, se va ține cont că, modificările se expun în ordinea elementelor structurale din actul supus modificării</p> <p>Pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a unor prevederi, se utilizează cuvintele „se abrogă” și nu „se exclude”. Sintagma „se exclude” se utilizează doar în cazul excluderii unor cuvinte, sintagme, propoziții.</p>	<p>Se acceptă S-a modificat</p> <p>Se acceptă S-a modificat</p> <p>Se acceptă S-a modificat</p>
2.	Ministerul Finanțelor <i>(demersul nr. 15/2-06/438 din 14.11.2022)</i>	<p>La pct.6 considerăm necesară și oportună substituirea sintagmei „Veniturile obținute de agenții economici prin” cu sintagma „Întreprinderile care au obținut venituri prin”, întrucât în redacția propusă prin proiectul de lege se creează impresia că sunt pasibile sancționării veniturile obținute, cu toate că subiect al sancțiunii respective poate fi doar întreprinderea care a obținut venituri prin fapte ilegale.</p> <p>De asemenea, considerăm necesară și oportună substituirea sintagmei „Agenții economici care au fost sancționați” cu sintagma „Întreprinderile care au fost sancționate”.</p> <p>În acest sens, precizăm că art.10 din Legea nr.845/1992 este intitulat „Reglementarea activității de antreprenoriat”, iar în conformitate cu prevederile art.3 alin.(1) din aceeași lege, forma organizatorico-juridică a activității de</p>	<p>Se acceptă S-a modificat</p>

	<p>antrenoriat este întreprinderea.</p> <p>Mai mult ca atât, evidențiem că în art.10 alineatele (1)-(51) din Legea nr.845/1992, se operează cu noțiunea de întreprinderi.</p> <p>Astfel, pentru a exclude orice echivoc, textul legislativ trebuie să fie formulat în mod clar și inteligibil, fără dificultăți de ordin sintactic și pasaje obscure, iar activitatea de legiferare trebuie să se bazeze pe principiul coerenței, consecutivității, stabilității și predictibilității normelor juridice.</p> <p>La pct.8 considerăm necesară și oportună substituirea sintagmei „Aplicarea adaosului comercial” cu sintagma „Întreprinderile care au aplicat adaos comercial” din aceleași considerente elucidate supra.</p> <p>Totodată, considerăm necesară și oportună substituirea sintagmei „Regulamentul de formare a prețurilor de comercializare a produselor social importante, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.774 din 20.06.2016” cu sintagma „actele normative care reglementează formarea și aplicarea prețurilor de comercializare a produselor social importante”, întrucât modificarea legislației care reglementează formarea prețurilor de comercializare a produselor social importante să nu implice corelativ și modificarea prevederilor art.10 din Legea nr.845/1992</p> <p>De asemenea, considerăm necesară substituirea sintagmei „din suma veniturilor obținute” în ambele cazuri cu sintagma „din suma ce depășește venitul obținut cu aplicarea adaosului în limita stabilită”, întrucât sancțiunile sub forma de amendă în mărime de la 10% la 20% din suma veniturilor obținute, aplicată persoanelor cu funcție de răspundere, și sub formă de amendă de la 40% la 60% din suma veniturilor obținute, aplicată întreprinderilor, sunt prea aspre în coraport cu faptele săvârșite, situație prin care nu se reflectă o relație proporțională dintre sancțiune (proporția acesteia) și gradul pericolului social al faptei.</p> <p>Contextual, Curtea Constituțională a notat că este dreptul legislatorului să stabilească sancțiuni, dar respectând cu strictețe proporționalitatea dintre circumstanțele faptei, caracterul și gradul de prejudiciabilitate, potrivit prevederilor Hotărârii Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 345 alin. (2) din Codul contravențional nr.10/2016, § 65.</p> <p>Suplimentar, după cuvintele „Serviciul Fiscal de Stat” se propune de adăugat și textul „sau autoritatea administrativă de inspecție financiară din subordinea Ministerului Finanțelor”. Aceasta se argumentează prin faptul că în conformitate cu pct.2 din Hotărârea Guvernului cu privire la prețurile de comercializare a produselor social importante nr.774/2016, controlul asupra respectării prevederilor hotărârii menționate revine atât Serviciului Fiscal de Stat, cât și Inspecției</p>	
		<p>Se acceptă S-a modificat</p>
		<p>Se acceptă S-a modificat</p>
		<p>Se acceptă S-a modificat</p>
		<p>Se acceptă S-a modificat</p>

3.	Centrul Național Anticorupție (<i>demersul nr. 06/2-6311 din 28.10.2022</i>)	financiare din subordinea Ministerului Finanțelor În normele proiectului supus expertizei anticorupție n-au fost identificați careva factori sau riscuri de corupție.	S-a luat act
----	--	--	---------------------

Digitally signed by Arpintin Veronica
Date: 2023.05.31 09:42:14 EEST
Reason: MoldSign Signature

Republic of Moldova
Secretariat de Stat

Veronica ARPINTIN

